

Vybrané spisy 3, Josef Kainar

Matka

Cože to chcete?
O sobě? Abych vám povídala?
Tak, peru, vařím, uklízím,
a to si nedám brát.

Je vodpočinek hudba andělíčků,
no at' si hrajou,
mají k tomu nebe.
To já se svýho spánku obávám.
Člověk se chvilku,
chvilku neuhlídá
a jede jinam.
Žádný přestupy.
Teď je nás devět.
Že jsem začla s tím ...
třem našim už jsem zatlačila oči.
Čtvrtýho na rukou jsem z hrobu vynesla,
když fašisti,
a jen tak mimochodem,
na poslední chvíli!
A víte, vyzdravil se z toho ze všeho.
Rošťák je stejnej, jako býval kdysi,
a stejně hodnej, stejnej zpěváček,
a stejně se v něm vyznám jenom málo. —

Že něco o sobě?
Tak my jsme rodina,

osudy neosudy,
a zbytečně nám za krk neprší.
Ty mísy zelí, co se do nás vejdou!

Jediný Karlík, ten je trochu mimo,
no ale není žádnéj svatej Něma,
nějaký hodňátko by u nás neobstálo.
A žádnéj si svou poctivost
a odvalu a lásku nebo rozum
nepřítáh zvenčí vodněkud
jak ukradený kotě.
Svědomy máme. Co jíst máme taky.
Že ještě něco? Ještě o sobě?

Tož Jeníček si uhnal včera chřipku,
to pořád kopaná a věčně nahý nohy.
A tatík přestal kouřit gypsovku.
Zas něco četl,
on je z toho čtení
tak zvrtačenej — ale zase zná
veškerý cizí slova, co jsou jenom známý.
A ke mně, ostatně,
se chová,
musím říc.
Tak je to u nás, tak to s náma chodí.
Zas ještě o sobě? Co, matka-hrdinka?
Já o sobě vám řekla všechno do puntíku.
Mléko mi z plotny utíká!
To je můj život. Sbohem.

- I. Text zařaďte do literárního druhu a žánru, vše dokazujte na ukázkách
- II. Uvažte, o jakou literární formu a variantu jde. Opětně dokazujte na citacích částí textu
- III. Nacházejí se v ukázce tropy? Jaké? Pokuste se vysvětlit jejich funkci
- IV. Nacházejí se v ukázce figury? Jaké? Pokuste se vysvětlit jejich funkci

Použitá literatura:

KAINAR, Josef. *Poslední blues (Vybrané spisy 3)*. 1. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1990, s. 44–46.